

TRYSIL KOMMUNE
-stavgaket foran

Innbyggerundersøkelsen

2023

Innbyggerundersøkelsen 2023

Av kommunalsjef i sektor for samfunnsutvikling Bente Hagen

Innholdsfortegnelse

1 Innbyggerundersøkelsen

2 Metode

3 Resultater

3.1 Bakgrunnsspørsmål

3.2 Svarfordeling på hovedtema

3.3 Svarfordeling på enkeltspørsmål

3.4 Fritekst kommentarer

3.5 Utvikling fra 2019 til 2023

4 Analyse

4.1 Hovedområdene

4.2 Best og verst

4.3 Trysil versus Norge

4.4 Sentrale strøk versus grendene

4.5 2019 versus 2023

1 Innbyggerundersøkelsen

Trysil kommune har førjulsvinteren 2023 gjennomført en innbyggerundersøkelse. Bakgrunnen for undersøkelsen er den forestående revisjonen av planstrategien og utfordringsdokumentet som danner grunnlaget for planstrategien. Det skal også vurderes om kommuneplanens samfunnsdel skal revideres. Kommuneplanens samfunnsdel gir overordnede mål og føringer for utvikling av kommunesamfunnet og kommunen som organisasjon, og prioritere innsatsområder. Resultatene fra undersøkelsen er en del av kunnskapsgrunnlaget for dette arbeidet.

Innbyggerundersøkelsen består av tre hovedtemaer; kommunen som tjenesteleverandør, kommunen som bosted, og befolkningens tillit til at lokaldemokratiet fungerer. Det var også anledning til å gi friteksttilbakemelding om hva man mener kommunen har lyktes og ikke lyktes med de siste to årene, samt forslag til forbedringer. Undersøkelsen var digital og ble sendt ut til alle innbyggere over 18 år, og det kom inn 989 svar. Dette utgjør en svarprosent på 18.

2 Metode

Undersøkelsen ble gjennomført via nettportalen Bedre kommune, som er utarbeidet av Kommunenes Sentralforbund (KS). Gjennom Bedre kommune får man tilgang til standardiserte undersøkelser for ulike formål, noe som gjør at man kan sammenligne svarene med resultater fra andre kommuner. Man kan også følge egen utvikling dersom man kjører undersøkelsen flere ganger. Trysil kommune gjennomførte samme undersøkelse i 2019.

I tillegg er det ressurseffektivt å bruke ferdige standardundersøkelser og de tilhørende verktøyene for distribusjon til respondenter og resultatrapportering.

Undersøkelsen ble gjennomført 30.11-26.12.2023. Brev med informasjon om nettsted for besvarelse av undersøkelsen, samt unik påloggingskode for hver enkelt, ble sendt til alle innbyggere over 18 år med folkeregistrert adresse i Trysil kommune. Brevet ble sendt ut kun digitalt til innbyggere med digital postkasse (Digipost/Eboks) eller Altinn. For innbyggere som hadde reservert seg mot digital kommunikasjon eller ikke hadde digital postkasse på det tidspunktet undersøkelsen ble sendt ut, ble informasjonsbrevet sendt ut per post.

Undersøkelsen skulle besvares digitalt i nettportalen svar.bedrekommune.no. Valg av metode (digitale besvarelser) ble gjort med bakgrunn i erfaringer fra andre kommuner og ut i fra tilgjengelige ressurser. Dersom man skulle sendt ut spørreskjemaet pr. papir ville dette bli gjort til et mindre utvalg av innbyggerne. Svarprosenten ville da trolig blitt høyere, men det totale antall svar ville sannsynligvis blitt lavere. Ved å legge opp til at undersøkelsen kunne svares på kun digitalt kunne vi sende ut til langt flere respondenter, og dermed gi alle innbyggerne over 18 år mulighet til å svare. Dette ble valgt med visshet om at svarprosenten ville bli lavere, men med håp om at totalt antall svar ville bli høyere enn om man sendte undersøkelsen kun til et utvalg. Det ble sendt ut 5 475 brev.

Å velge kun digitale svarmuligheter på undersøkelser kan gjøre at terskelen for å svare på undersøkelsen trolig blir høyere for en del av innbyggerne, da ikke alle har egen PC eller smarttelefon. Noen tiltak ble gjort for å kompensere dette til en viss grad. Innbyggere som ønsket å svare på undersøkelsen, men ikke hadde tilgang til PC eller internett, ble oppfordret til å få bistand fra familie og venner til å svare. I tillegg ble det også gitt tilbud om å få hjelp på Trysil folkebibliotek. I tillegg var voksenopplæringen, flyktningkonsulenten og frivillighetskoordinator informert om undersøkelsen slik at de kunne bistå sine brukergrupper og oppfordre om deltakelse.

Innbyggerundersøkelsen ble annonsert på kommunens hjemmeside og i sosiale medier, med flere påminnelser. Lokalavisa Trysil–Engerdal laget også en sak om undersøkelsen.

3 Resultater

Det kom 989 svar på undersøkelsen, dvs. en svarprosent på 18. Dette er 0,5 % lavere enn svarprosenten i 2019. På landsbasis er gjennomsnittlig svarprosent for innbyggerundersøkelsen 15,9. Tatt i betraktning at det kun ble lagt opp til at undersøkelsen kunne besvares digitalt, har responsen på undersøkelsen vært ganske bra i Trysil.

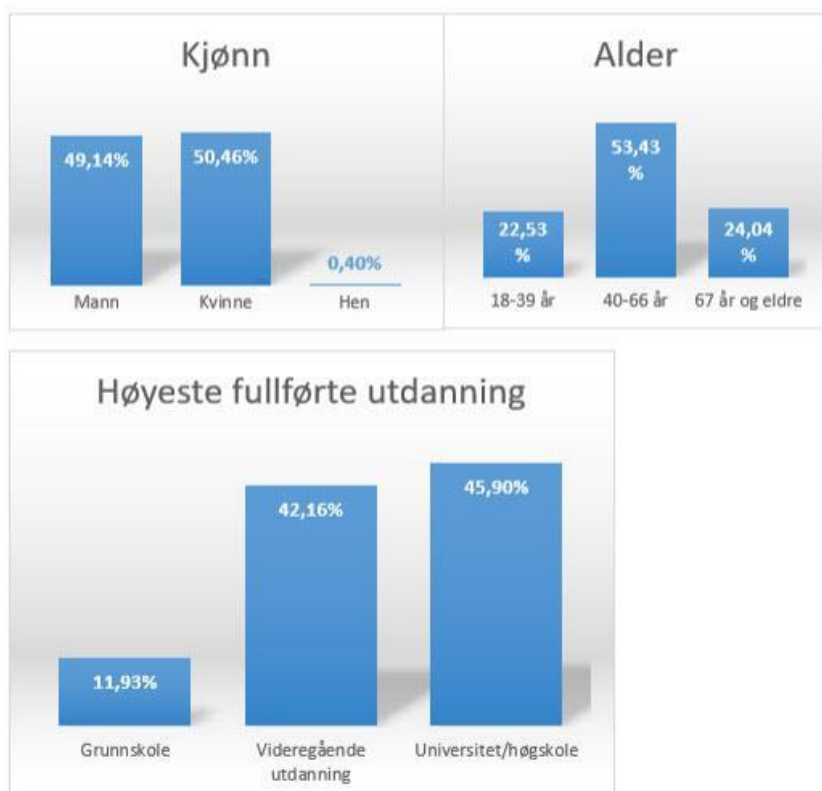
Undersøkelsen har 8 hovedområder og totalt 66 spørsmål innenfor disse områdene. Undersøkelsen i 2019 hadde en litt annerledes inndeling med 18 hovedtema (spørsmålskategori), men underspørsmålene er stort sett de samme.

Der det er oppgitt gjennomsnitt for Norge, så er dette gjennomsnittet for alle norske kommuner som har gjennomført undersøkelsen i år. Resultatet for Norge er derfor ikke representative for hele landet sett under ett.

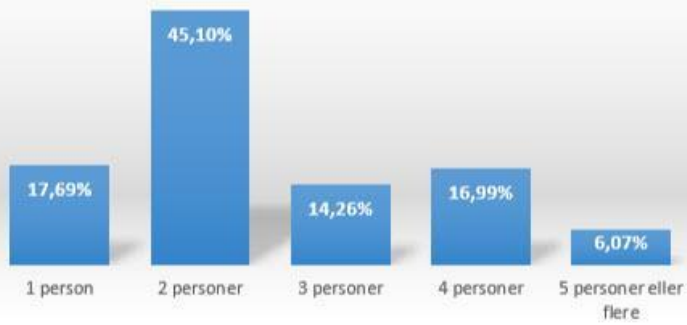
I rapportene som genereres i Bedre kommune er det mulig å skille mellom to geografiske områder i Trysil. Det ene er Innbygda, Nybergsund og Jordet. Mens det andre området er øvrige grender.

3.1 Bakgrunnsspørsmål

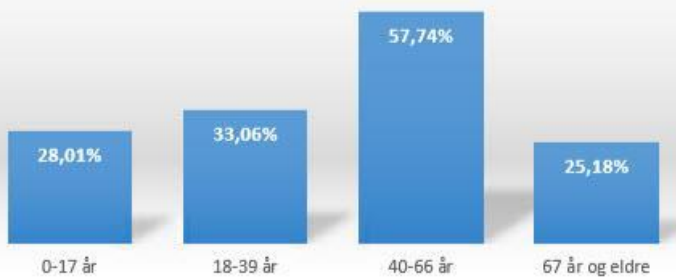
Under vises fordelingen innenfor bakgrunnsvariablene blant de 989 respondentene.

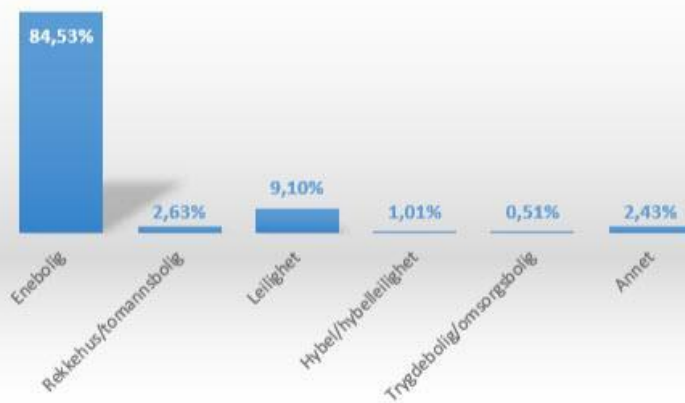
Antall personer i husstanden

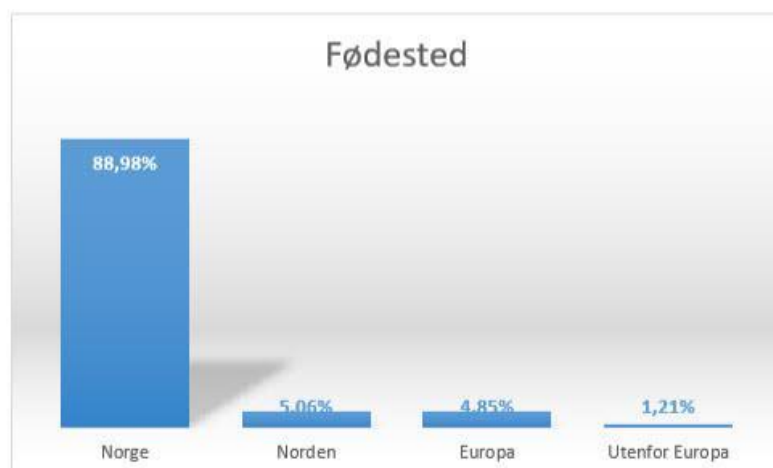
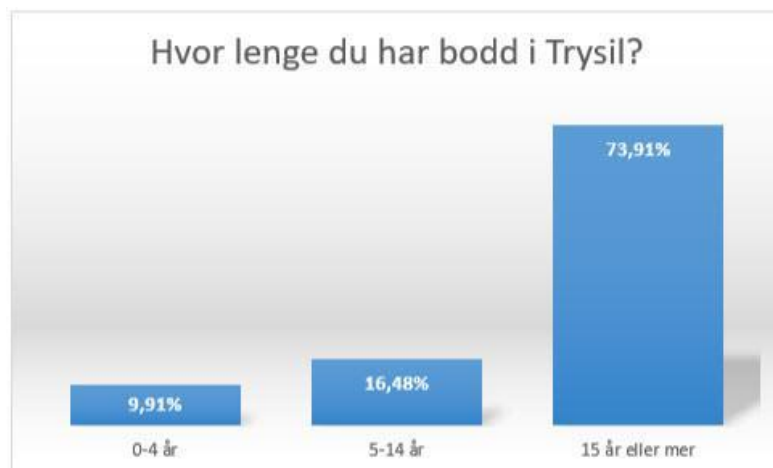
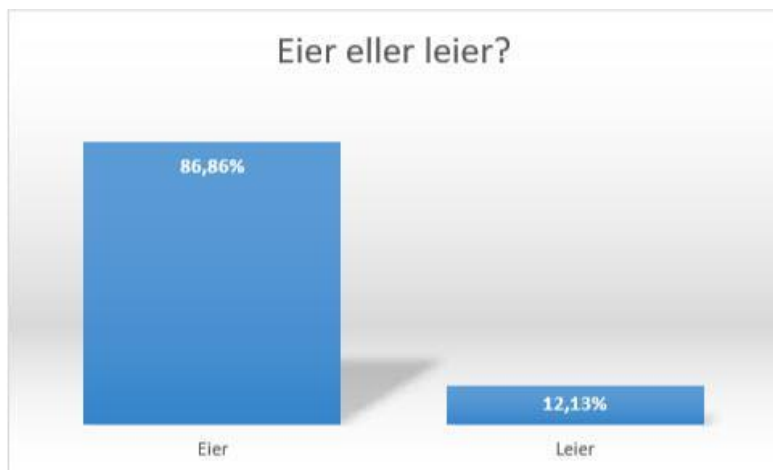

Husstandsmedlemmenes alder

Type bolig

3.2 Svarfordeling på hovedtema

Resultatene og svarfordelingen fordelt på de åtte hovedområdene fremgår av tabellen under.

Spørsmålskategori (hovedtema)	Snitt Trysil 2023	Snitt Innbygda, Nybergsund og Jordet	Snitt grendene	Snitt Norge 2023
Din vurdering av tjenestene del 1	4,7	4,7	4,7	4,7
Din vurdering av tjenestene del 2	4,6	4,6	4,5	4,6
Din vurdering av kommunen som bosted del 1	3,7	3,8	3,5	4,0
Din vurdering av kommunen som bosted del 2	4,5	4,6	4,5	4,5
Ditt syn på utbygging og utvikling	3,7	3,7	3,5	3,8
Din vurdering av trygghet	5,3	5,3	5,3	5,0
Din oppfatning av lokalpolitikken og din deltakelse	3,4	3,5	3,3	3,3
Din tillit til kommunen	3,7	3,8	3,7	3,8

3.3 Svarfordeling på enkeltspørsmål

Innenfor hvert av de åtte hovedområdene er det flere enkeltspørsmål. Nedenfor er gjennomsnittet for hvert av disse. På område nummer 1 er svarene fra de som har krysset av at de eller noen i familien har brukt tjenesten det spørres om.

Poengskalaen går fra 1 til 6, hvor 6 er best.

Din vurdering av tjenestene del 1

Spørsmål	Snitt Trysil 2023	Snitt Innbygda, Nybergsund og Jordet	Snitt grendene	Snitt Norge 2023
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med servicetorget?	4,9	5,0	4,7	4,8
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med kommunens tjenester på internett/app?	4,4	4,5	4,3	4,3
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med barnehagetjenesten?	4,9	4,8	5,2	5,0
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med grunnskolen?	4,1	4,1	4,3	4,4
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med fritidstilbudet til barn og unge?	4,7	4,6	4,8	4,4
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med praktisk bistand/ hjemmehjelp?	4,3	4,4	4,0	4,4
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med hjemmesykepleien?	4,4	4,4	4,4	4,7
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med oppholdet på sykehjem/omsorgsbo lig?	4,7	4,7	4,8	4,5

Spørsmål	Snitt Trysil 2023	Snitt Innbygda, Nybergsund og Jordet	Snitt grendene	Snitt Norge 2023
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med fastlegetjenesten?	4,8	4,7	4,9	4,6
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med legevakten?	4,7	4,7	4,6	4,6
Hvis ja, hvor fornøyd er du/dere med bibliotek/bokbussen?	5,5	5,5	5,5	5,3
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med kulturskolen?	4,7	4,7	4,7	4,8

Din vurdering av tjenestene del 2

Hvor fornøyd er du med:

Spørsmål	Snitt Trysil 2023	Snitt Innbygda, Nybergsund og Jordet	Snitt grendene	Snitt Norge 2023
kvaliteten på drikkevannet?	5,5	5,6	5,3	5,3
mulighet til å levere avfall på gjenvinningsstasjon?	5,1	5,1	5,0	5,0
kildesorteringsmuligh eter og henting av husholdningsavfall hjemme?	5,2	5,2	5,1	4,8

Spørsmål	Snitt Trysil 2023	Snitt Innbygda, Nybergsund og Jordet	Snitt grendene	Snitt Norge 2023
serviceinnstillingen hos de ansatte i kommunen?	4,4	4,4	4,5	4,5
hvor raskt du får hjelp/svar på dine spørsmål?	4,0	4,0	4,0	4,1
informasjonen fra kommunen?	4,3	4,3	4,2	4,2
kommunens tilgjengelighet når det gjelder åpningstid eller telefonid?	4,0	4,0	4,1	4,1
måten kommunen legger til rette for at du kan bidra som frivillig i tjenestene?	4,1	4,1	4,1	4,0
Alt i alt, hvor fornøyd er du med tjenestetilbudet i kommunen?	4,3	4,3	4,2	4,3

Din vurdering av kommunen som bosted del 1

Hvor fornøyd er du med:

Spørsmål	Snitt Trysil 2023	Snitt Innbygda, Jordet og Nybergsund	Snitt grendene	Snitt Norge 2023
----------	-------------------	--	----------------	------------------

Spørsmål	Snitt Trysil 2023	Snitt Innbygda, Jordet og Nybergsund	Snitt grendene	Snitt Norge 2023
muligheter til å få arbeid innen rimelig avstand fra hjemmet?	4,3	4,3	3,8	4,6
muligheter til å etablere egen bedrift i din kommune?	3,6	3,6	3,5	3,9
standard på veier og gater?	3,3	3,5	2,9	3,0
tilrettelegging for fotgjengere?	3,7	3,7	3,5	3,6
tilrettelegging for syklist?	3,6	3,7	3,2	3,6
kollektivtilbudet innenfor kommunen?	2,1	2,2	1,8	3,0
kollektivtilbudet inn og ut av kommunen?	2,4	2,4	2,2	3,6
oppvekstmiljøet for barn?	4,4	4,4	4,1	4,4
oppvekstmiljøet for ungdom?	4,0	4,0	3,7	3,9
kommunen som bosted for eldre?	4,1	4,1	3,9	4,1
naboskapet der du bor?	5,0	5,0	5,0	4,9

Spørsmål	Snitt Trysil 2023	Snitt Innbygda, Jordet og Nybergsund	Snitt grendene	Snitt Norge 2023
møteplasser der du kan treffe andre?	4,0	4,0	3,9	4,2
tilbudet av kafeer, restauranter, uteliv?	4,0	4,0	3,6	4,3
butikktilbudet?	3,9	3,9	3,8	4,6

Din vurdering av kommunen som bosted del 2

Hvor fornøyd er du med:

Spørsmål	Snitt Trysil 2023	Snitt Innbygda, Jordet og Nybergsund	Snitt grendene	Snitt Norge 2023
kulturtilbudet i kommunen?	4,3	4,3	4,3	4,4
muligheten til å delta i idrett?	4,5	4,7	4,2	4,7
muligheten til å delta i lag og foreninger, andre fritidsaktiviteter?	4,6	4,6	4,5	4,7
kommunens tilrettelegging for at du kan arbeide som frivillig i det omfanget du ønsker?	4,1	4,2	4,1	4,2
hvordan kommunen tar vare på naturen og landskapet?	4,0	4,0	3,7	4,0

Spørsmål	Snitt Trysil 2023	Snitt Innbygda, Jordet og Nybergsund	Snitt grendene	Snitt Norge 2023
tilrettelegging for friluftsliv?	4,7	4,8	4,6	4,5
luftkvaliteten?	5,6	5,6	5,5	5,1
støynivået der du bor?	5,2	5,2	5,4	4,8
tilgangen til å kjøpe den boligen du ønsker?	3,7	3,7	3,6	4,2
tilgangen til å leie den boligen du ønsker?	3,2	3,2	3,2	3,7
muligheten for å kjøpe tomt?	3,1	3,1	3,2	3,1
området der du bor?	5,2	5,1	5,2	5,1
å bo i kommunen?	4,7	4,8	4,6	4,8
I hvilken grad vil du anbefale dine venner og bekjente å flytte til din kommune?	4,2	4,3	4,0	4,4

Ditt syn på utbygging og utvikling

Hvor fornøyd er du med:

Spørsmål	Snitt Trysil 2023	Snitt Innbygda, Jordet og Nybergsund	Snitt grendene	Snitt Norge 2023
----------	-------------------	--	----------------	------------------

Spørsmål	Snitt Trysil 2023	Snitt Innbygda, Jordet og Nybergsund	Snitt grendene	Snitt Norge 2023
utviklingen av kommunesenteret?	3,5	3,4	3,5	3,8
utviklingen av andre tettsteder/boområder i kommunen?	3,2	3,3	2,8	3,7
hvordan kommunen tilrettelegger for dagens og fremtidens næringsliv?	3,3	3,3	3,3	3,6
bevaringen av dyrket mark?	3,6	3,7	3,5	3,7
utviklingen av friluftsområder?	4,2	4,2	4,1	4,0
utviklingen av leke- og aktivitetsområder?	3,9	3,9	3,7	3,8
kommunens arbeid med klimatilpasning for å hindre flom, ras m.m.?	4,1	4,1	3,9	3,8

Din vurdering av trygghet

Spørsmål	Snitt Trysil 2023	Snitt Innbygda, Jordet og Nybergsund	Snitt grendene	Snitt Norge 2023
----------	-------------------	--------------------------------------	----------------	------------------

Spørsmål	Snitt Trysil 2023	Snitt Innbygda, Jordet og Nybergsund	Snitt grendene	Snitt Norge 2023
Hvor trygt opplever du at det er å bo og ferdes i din kommune?	5,3	5,3	5,3	5,0

Din oppfatning av lokalpolitikken og din deltakelse

Hvor fornøyd er du med:

Spørsmål	Snitt Trysil 2023	Snitt Innbygda, Jordet og Nybergsund	Snitt grendene	Snitt Norge 2023
hvordan du som innbygger blir invitert til å si din mening før viktige saker skal besluttet?	3,7	3,7	3,5	3,4
hvordan folkevalgte i kommunen lytter til innbyggernes synspunkter?	3,3	3,4	3,3	3,2
hvordan folkevalgte i kommunen løser lokale utfordringer?	3,4	3,4	3,3	3,3
muligheten for å påvirke folkevalgte beslutninger?	3,2	3,3	3,1	3,1
hvordan kommunen følger opp det som er blitt vedtatt?	3,5	3,5	3,4	3,4

Din tillit til kommunen

I hvilken grad:

Spørsmål	Snitt Trysil 2023	Snitt Innbygda, Jordet og Nybergsund	Snitt grendene	Snitt Norge 2023
har du tillit til at folkevalgte i kommunen arbeider for innbyggernes beste?	3,8	3,8	3,7	3,7
har du tillit til at kommunen behandler like saker likt?	3,3	3,3	3,3	3,4
har du tillit til at kommunen følger lover og regler?	4,0	4,0	3,9	4,1
tror du kommunen din har et godt omdømme?	3,9	3,9	3,8	3,9

3.4 Fritekst kommentarer

Helt til slutt i undersøkelsen var det mulig å skrive sine kommentarer i et fritekstfelt. Dette handlet blant annet om hva Trysil kommune kan bli bedre på. Flere av kommentarene inneholdt flere temaer. Da disse ble delt opp, satt vi med nesten 700 kommentarer. Disse er gruppert etter tema.

Kommuneadministrasjonen

Flest kommentarer (72) omhandler det vi har valgt å kalle «kommuneadministrasjonen». Dette er innspill til forbedringer for kommunens administrasjon og det handler blant annet om raskere saksbehandlingstid og bedre service. Det er også innspill om dårlige ledere, for mange ledere og for mye økonomiske kutt som rammer barn og eldre.

Eksempler på kommentarer:

«Kommunen bør være en service-organisasjon som virker utviklende på samfunnet rundt seg, og ikke et kontrollorgan som har som oppgave å begrense, sanksjonere samt hindre aktivitet. Det er viktig å være (samt bli oppfattet som) en kommune som tilrettelegger og ikke begrenser med paragrafene i hånda. Kommunen må også

å tørre å ansette det best kvalifiserte hodet, som kanskje koster litt mer i lønn, enn å ansette de som ikke er "overkvalifisert", slik at de sparer kroner på lønnsutgifter.»

«Lage langsiktige planer. Tørre å satse på noe. Ha ledere som tar ansvaret sitt. Krav om at ledere bør være engasjerte, gode forbilder og ha tydelige føringer. Sette tydelige mål. Hva jobber vi mot? Obs på tette relasjoner i ledelse og administrasjon. Vi trenger arbeidstakere som omtaler kommunen positivt. Kommunen må være ryddige i prosesser, Trysil er lite og sårbart for feiltagelser.»

«Saksbehandlere/ansatte bør kanskje snu litt på tankegangen og tenke at de skal jobbe for innbyggerne, og ikke gjøre det så vanskelig som mulig for dem. Stikkord: service.»

Sentrumsutvikling

Det neste store området handler om sentrumsutvikling (69 kommentarer). Her går mange av kommentarene på forskjønning av sentrum og å ta vare på bygdepreget med stedegen arkitektur. Andre igjen ønsker fortetting. Flere ønsker mer aktiviteter i sentrum og at sentrum og fjellet bindes bedre sammen.

Eksempler på kommentarer:

«La folk få bygge mer og høyere på bygda. Vi trenger mer liv der om butikkene skal klare seg.»

«Utvikle en visjon for hvordan sentrum skal være (byplanlegging).»

«Gjøre Innbygda sentrum mer attraktivt. Skape mer liv og næring i Innbygda for å unngå at SkiStar sitter med monopol i kommunen.»

«Et sterkt ønske om at sentrum blir ivaretatt som en bygd. Vi er ikke en by! Det må ikke bygges store og høye leilighetskomplekser med flate tak. Det vil ødelegge sentrum for alltid. Ta vare på de gamle og fine bygningene vi har. Skal det bygges nytt, må arkitekturen passe inn i nåværende bygningsmasse. Vi har et ansvar for å ivareta sentrums identitet. Trysil har nok av tomteområder utenfor sentrum som kan bebygges, men også her må arkitekturen passe inn. Og husk: Innbygda/Trysil er en bygd og ikke en by.»

Det neste området som engasjerer (65 kommentarer) er veg og infrastruktur. Dette handler mye om dårlige veger, spesielt i grendene. Men også bekymring rundt fylkesvegen mellom Trysil og Elverum, ønsker om bedre tilrettelegging for myke trafikanter og om å fjerne fartsdumper i Storvegen.

Eksempler på kommentarer:

«Tilrettelegge for gangfelt/myke trafikanter (trygg skolevei) for nærliggende/sentrumsnære boligområder/grender.»

«De siste grendene må få veg med fast dekke. Det vil bedre bolysten i utkantene.»

«Ruste opp Rv. 25 mot Elverum.»

Kollektivtransport

Kollektivtransport opptar også mange (58 kommentarer). Kommentarene handler om manglende kollektivtilbud i hele kommunen og spesielt i grendene. Det nevnes også at det er vanskelig å få tak i taxi i perioder og at det koster for mye å reise kollektivt, spesielt til Oslo.

Eksempler på kommentarer:

«Bedre bussforbindelse til grender-Oslo og Sverige.»

«Vi i Trysil kommune har ikke kollektiv transport, og det lille som er, er priset så høyt at nesten ingen har råd til å bruke det.»

«Kollektiv, støtte til piggdekk til sykkel og evt støtte til elsykkel, bedre og flere hurtigladere for elbil, støtte til borettslag tilrettelegging elbil.»

Grendeutvikling

51 kommentarer handler om grendeutvikling. Dette handler om å se mer enn sentrum og satse på utvikling i grendene.

Eksempler på kommentarer:

«Beholde bygdene og ikke samle alle barn til sentrum hvor det ikke er plass til alle.»

«Prøve å huske at Kommunen består av mer enn bare Innbygda, være med å tilrettelegge for at grendene kan utvikles og ikke minst å kunne bo ute i grendene.»

Oppvekstvilkår

Det er også 51 kommentarer som handler om barn og unge og oppvekstvilkår. Flere handler om barnehageplasser, møteplasser for ungdom, fysiske forhold ved skolene og bekymring rundt mobbing. Svømmebasseng og lekeland er også på ønskelista.

Eksempler på kommentarer:

«Fiks skolene i Innbygda. De er gamle og utdaterte.»

«Er vel litt lite for ungdommer å finne på hvis man ikke liker ski eller jakt.»

«Et bedre tilbud til barn som ikke står på ski. Sykler eller spiller fotball. Kanskje bygge et lekeland eller bygge et bedre svømmeanlegg.»

Fokus/prioriteringer

49 kommentarer handler om det vi har valgt å kalle «fokus/prioriteringer». Dette handler mye om hva respondentene mener kommunen bør fokusere mer på eller hva de mener kommunen har fokusert feil på. Flere tar til orde for at turistene prioriteres ovenfor innbyggerne og at Skistar har for mye makt i utviklingen av kommunen. Andre ønsker mer satsing på reiseliv. Noen ønsker også mer privatisering av tjenester.

Eksempler på kommentarer:

«Synes at kommunen satser for ensidig på turisme.»

«Det bør opp til en saklig diskusjon hvordan vi i Trysil ønsker å fremstå, og hvem vi ønsker å være i forbindelse med reiselivet. Skistar har fått en skummelt stor rolle i Trysil, og vi må passe oss så vi ikke blir statister i vår egen kommune.»

«Innse at Trysil er en turistkommune.»

Øvrige kategorier

Dette er de kategoriene med flest kommentarer. Øvrige kategorier omtales litt kortere og uten eksempler. Antall kommentarer i parentes. Alle kommentarene finnes som eget vedlegg.

- Utbygging og boligutvikling (42): bygge og tilrettelegge for flere boliger, innføre boplikt, flere rimelige boliger og utleieboliger.
- Arbeidsliv og næringsutvikling (39): flere arbeidsplasser, bedre tilrettelegging for næringsutvikling, etablere gründerpark, satse på landbruket og satse på innovasjon.
- Kultur, idrett og fritid (37): satse mer på idrett, bygge svømmebasseng, ha mer variert kulturtilbud, etablere skatepark og oppgradere kulturhuset.
- Helse og sosial (27): flere fastleger, bygge omsorgsboliger, endre strukturen og bytte ledere og opprette frisklivsentral.
- Natur og miljø (24): stoppe utbygging, ta klimasaken alvorlig og utvikle stier m.m.
- Økonomi, skatter og avgifter (22): innføre turistskatt, fjerne eiendomsskatt, senke kommunale avgifter.
- Medvirkning (20): lytte mer til innbyggerne.
- Eldreomsorg (18): bruke mer penger på eldre, bygge omsorgsboliger og tilbud der folk bor.
- Politikk (16): samarbeide bedre, kommunesammenslåing og ta avgjørelser.
- De siste kommentarene omhandler møteplasser, butikk/marked, diverse og renovasjon.

3.5 Utvikling fra 2019 til 2023

Undersøkelsen vi har gjennomført i 2023 er nesten identisk med den som ble gjennomført i 2019. Kun hovedinndelingen er ulik. I oversikten nedenfor ser vi utviklingen i spørsmålene som var med i begge undersøkelsene.

Spørsmål	Resultat 2019	Resultat 2023	Utvikling
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med servicetorget?	5,0	4,9	-0,1
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med kommunens tjenester på internett/app?	4,3	4,4	+0,1
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med barnehagetjenesten?	4,7	4,9	+0,2

Spørsmål	Resultat 2019	Resultat 2023	Utvikling
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med grunnskolen?	4,4	4,1	-0,3
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med fritidstilbudet til barn og unge?	4,8	4,7	-0,1
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med praktisk bistand/hjemmehjelp?	4,4	4,3	-0,1
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med hjemmesykepleien?	4,5	4,4	-0,1
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med oppholdet på sykehjem/omsorgsbolig?	4,8	4,7	-0,1
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med fastlegetjenesten?	4,5	4,8	+0,3
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med legevakten?	4,6	4,7	+0,1
Hvis ja, hvor fornøyd er du/dere med bibliotek/bokbussen?	5,4	5,5	+0,1
Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med kulturskolen?	4,9	4,7	-0,2
Kvaliteten på drikkevannet?	5,3	5,5	+0,2
Mulighet til å levere avfall på gjenvinningsstasjon?	5,0	5,1	+0,1
Kildesorteringsmuligheter og henting av husholdningsavfall hjemme?	4,9	5,2	+0,3

Spørsmål	Resultat 2019	Resultat 2023	Utvikling
Serviceinnstillingen hos de ansatte i kommunen?	4,2	4,4	+0,2
Hvor raskt du får hjelp/svar på dine spørsmål?	3,8	4,0	+0,2
Informasjonen fra kommunen?	4,1	4,3	+0,2
Alt i alt, hvor fornøyd er du med tjenestetilbudet i kommunen?	4,4	4,3	-0,1
Muligheter til å få arbeid innen rimelig avstand fra hjemmet?	4,0	4,3	+0,3
Muligheter til å etablere egen bedrift i din kommune?	3,8	3,6	-0,2
Standard på veier og gater?	2,9	3,3	+0,4
Tilrettelegging for fotgjengere?	3,5	3,7	+0,2
Tilrettelegging for syklistene?	3,4	3,6	+0,2
Kollektivtilbudet innenfor kommunen?	2,2	2,1	-0,1
Kollektivtilbudet inn og ut av kommunen?	2,7	2,4	-0,3
Oppvekstmiljøet for barn?	4,6	4,4	-0,2
Oppvekstmiljøet for ungdom?	4,6	4,0	-0,6
Kommunen som bosted for eldre?	4,2	4,1	-0,1
Naboskapet der du bor?	4,5	5,0	+0,5

Spørsmål	Resultat 2019	Resultat 2023	Utvikling
Møteplasser der du kan treffe andre?	3,9	4,0	+0,1
Tilbudet av kafeer, restauranter, uteliv?	4,4	4,0	-0,4
Butikktilbudet?	4,6	3,9	-0,7
Kulturtilbudet i kommunen?	4,4	4,3	-0,1
Muligheten til å delta i idrett?	4,7	4,5	-0,2
Muligheten til å delta i lag og foreninger, andre fritidsaktiviteter?	4,4	4,6	-0,2
Hvordan kommunen tar vare på naturen og landskapet?	4,3	4,0	-0,3
Tilrettelegging for friluftsliv?	4,2	4,7	+0,5
Luftkvaliteten?	5,6	5,6	-
Støynivået der du bor?	5,1	5,2	+0,1
Tilgangen til å kjøpe den boligen du ønsker?	3,2	3,7	+0,5
Tilgangen til å leie den boligen du ønsker?	3,2	3,2	-
Muligheten for å kjøpe tomt?	3,1	3,1	-
Området der du bor?	5,1	5,2	+0,1
Å bo i kommunen?	4,8	4,7	-0,1

Spørsmål	Resultat 2019	Resultat 2023	Utvikling
I hvilken grad vil du anbefale dine venner og bekjente å flytte til din kommune?	4,6	4,2	-0,4
Utviklingen av kommunesenteret?	3,7	3,5	-0,2
Utviklingen av andre tettsteder/boområder i kommunen?	3,2	3,2	-
Hvordan kommunen tilrettelegger for dagens og fremtidens næringsliv?	3,8	3,3	-0,5
Bevaringen av dyrket mark?	3,7	3,6	-0,1
Utviklingen av friluftsområder?	5,0	4,2	-0,7
Utviklingen av leke- og aktivitetsområder?	4,0	3,9	-0,1
Kommunens arbeid med klimatilpasning for å hindre flom, ras m.m.?	3,8	4,1	+0,3
Hvor trygt opplever du at det er å bo og ferdes i din kommune?	5,2	5,3	+0,1
Hvordan folkevalgte i kommunen lytter til innbyggernes synspunkter?	3,7	3,3	-0,4
Hvordan folkevalgte i kommunen løser lokale utfordringer?	3,5	3,4	-0,1
Muligheten for å påvirke folkevalgte beslutninger?	3,3	3,2	-0,1

Spørsmål	Resultat 2019	Resultat 2023	Utvikling
Hvordan kommunen følger opp det som er blitt vedtatt?	3,4	3,5	+0,1
Har du tillit til at folkevalgte i kommunen arbeider for innbyggernes beste?	4,1	3,8	-0,3
Har du tillit til at kommunen behandler like saker likt?	3,5	3,3	-0,2
Har du tillit til at kommunen følger lover og regler?	4,3	4,0	-0,3
Tror du kommunen din har et godt omdømme?	4,3	3,9	-0,4

4 Analyse

På en skala fra 1 til 6, hvor 6 er best, har Trysil en score på 4,7 i denne innbyggerundersøkelsen. Dette er akkurat gjennomsnittet for de andre innbyggerundersøkelsene som er gjennomført gjennom Bedre kommune i Norge i 2023.

4.1 Hovedområdene

På første hovedområde «Din vurdering av tjenestene del 1» er gjennomsnittet helt likt for Trysil, de to områdene i Trysil og landet. Snittet er 4,7. Her er respondentene bedt om å vurdere ulike tjenester som de eller noen i familien bruker/har brukt. Snittet varierer fra 4,1 på grunnskole til 5,5 på biblioteket. Det andre hovedområdet som vurderer tjenestene handler om tjenester vi alle har, som renovasjon og vann. Her er det et snitt på 4,6. Dette er også likt som landsgjennomsnittet. Snittene for grendene er så vidt lavere enn for de mer sentrale strøkene. Her varierer det fra 4,0 poeng til hvor raskt man får hjelp/svar og kommunens tilgjengelighet til 5,5 på drikkevannskvaliteten.

Så kommer to hovedområder som handler om kommunen som bosted. Det første området har et snitt på 3,7. Dette er lavere enn landsgjennomsnittet som er 4,0. For grendene er snittet enda lavere, nemlig 3,5. Her varierer det fra 2,1 på kollektivtilbudet (for grendene er snittet 1,8) til 5,0 for naboskap. Det andre området som gjelder kommunen som bosted har i likhet med landet for øvrig et snitt på 4,5. Her er det lavest score på å kjøpe tomt (3,1) og tilgangen til å leie bolig (3,2). Best er scoren på luftkvalitet med 5,6.

På området utvikling og utbygging er snittet i Trysil 3,7, mens det i landet er 3,8. Her er det lavest på utviklingen av andre tettsteder/boområder i kommunen (3,3) og hvordan kommunen tilrettelegger for dagens og fremtidens næringsliv (3,2) og høyest på utviklingen av friluftsområder med 4,2. Tryslingene føler seg trygge med et snitt på 5,3, mot landsgjennomsnittet på 5,0. På oppfattelse og deltakelse i lokalpolitikken er snittet 3,4, mot landsgjennomsnittet på 3,3. Her er forskjellene små, men det er lavest snitt på mulighetene for å påvirke med 3,2 poeng. Mens det er høyest på det å bli invitert til å si sin mening på 3,7. På tillit til kommunen er snittet 3,7, mens landsgjennomsnittet er 3,8. Her er det lavest score på likebehandling med 3,3 og høyest på at kommunen følger lover og regler med 4,0.

4.2 Best og verst

Høyest score gir tryslingene på følgende områder:

1. Luftkvalitet. 5,6
2. Hvis ja, hvor fornøyd er du/dere med bibliotek/bokbussen? 5,5
3. Kvaliteten på drikkevannet. 5,5
4. Hvor trygt opplever du at det er å bo og ferdes i din kommune? 5,3
5. Området der du bor. 5,2
6. Støynivået der du bor. 5,2
7. Kildesorteringsmuligheter og henting av husholdningsavfall hjemme? 5,2
8. Hvor trygt opplever du at det er å bo og ferdes i din kommune? 5,1

9. Mulighet til å levere avfall på gjenvinningsstasjon? 5,1

10. Naboskapet der du bor? 5,0

Lavest score gir tryslingene på følgende områder:

1. Kollektivtilbudet innenfor kommunen 2,1
2. Kollektivtilbudet inn og ut av kommunen. 2,4
3. Muligheten for å kjøpe tomt. 3,1
4. Muligheten for å påvirke folkevalgte beslutninger. 3,2
5. Utviklingen av andre tettsteder/boområder i kommunen. 3,2
6. Tilgangen til å leie den boligen du ønsker. 3,2
7. Har du tillit til at kommunen behandler like saker likt? 3,3
8. Hvordan folkevalgte i kommunen lytter til innbyggernes synspunkter. 3,3
9. Standard på veier og gater. 3,3
10. Hvordan kommunen tilrettelegger for dagens og fremtidens næringsliv. 3,3

4.3 Trysil versus Norge

På disse områdene avviker svarene i Trysil fra svarene til landsgjennomsnittet mest i positiv forstand (forskjell i poeng i parentes):

1. Luftkvaliteten. (0,5)
2. Kildesorteringsmuligheter og henting av husholdningsavfall hjemme. (0,4)
3. Standard på veier og gater. (0,3)
4. Kommunens arbeid med klimatilpasning for å hindre flom, ras mm. (0,3)
5. Hvor trygt opplever du at det er å bo og ferdes i din kommune? (0,3)
6. Hvordan du som innbygger blir invitert til å si din mening før viktige saker skal besluttet. (0,3)
7. Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med oppholdet på sykehjem/omsorgsbolig? (0,2)
8. Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med fastlegetjenesten? (0,2)
9. Hvis ja, hvor fornøyd er du/dere med bibliotek/bokbussen? (0,2)
10. Kvaliteten på drikkevannet. (0,2)
11. Tilrettelegging for friluftsliv. (0,2)

På tilsvarende måte avviker svarene i Trysil fra landsgjennomsnittet mest i negativ forstand på følgende områder:

1. Kollektivtilbudet inn og ut av kommunen? (-1,2)
2. Kollektivtilbudet innenfor kommunen. (-0,9)
3. Butikker (-0,7)
4. Tilgangen til å kjøpe den boligen du ønsker. (-0,5)
5. Tilgangen til å leie den boligen du ønsker. (-0,5)
6. Utviklingen av andre tettsteder/boområder i kommunen? (-0,5)

7. Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med grunnskolen? (-0,3)
8. Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med hjemmesykepleien? (-0,3)
9. Muligheter til å få arbeid innen rimelig avstand fra hjemmet. (-0,3)
10. Muligheter til å etablere egen bedrift i din kommune. (-0,3)
11. Tilbudet av kafeer, restauranter, uteliv. (-0,3)
12. Utviklingen av kommunesenteret. (-0,3)
13. Hvordan kommunen tilrettelegger for dagens og fremtidens næringsliv. (-0,3)

4.4 Sentrale strøk versus grendene

I undersøkelsen er det mulig å skille Innbygda, Nybergsund og Jordet (de mest sentrale strøk) fra øvrige grender. I flere av spørsmålene er det ingen eller minimale forskjeller mellom de to gruppene. I flere av spørsmålene er poengsummen lavere blant de som er bosatt i grendene. Dette gjelder ikke overraskende spørsmål som går på butikker, uteplasser, kafeer og møteplasser. Samt jobbmuligheter og muligheter for å etablere noe. Denne gruppen gir også lavere poengsum til oppvekstmiljø for barn og ungdom og tilbudet til eldre samt hjemmehjelpstenesten. Også innen renovasjon er det noe lavere poengsum. Størst avvik er det når det gjelder vegstandard, tilrettelegging for syklist og kollektivtilbud. Her er det opp til 0,6 % lavere poengsum fra grendene.

Men det er også områder hvor de som bor i grendene er mer fornøyd enn de som bor i sentrale strøk. Dette gjelder følgende områder:

- Barnehage
- Grunnskole
- Fritidstilbud
- Fastlegetjenesten
- Opphold på sykehjem/omsorgsbolig
- Serviceinnstillingen hos de ansatte i kommunen
- Kommunens tilgjengelighet når det gjelder åpningstid eller telefontid
- Mulighet for å kjøpe tomt
- Støynivå
- Området de bor i
- Utviklingen av kommunesenteret

4.5 2019 versus 2023

Undersøkelsen fra 2023 har en totalscore på 4,7. Dette er 0,1 poeng mer enn i 2019.

Høyest framgang ser vi på følgende områder:

1. Naboskapet der du bor. +0,5
2. Tilrettelegging for friluftsliv. +0,5

3. Tilgangen til å kjøpe den boligen du ønsker. +0,5
4. Standard på veier og gater. +0,4
5. Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med fastlegetjenesten? +0,3
6. Kildesorteringsmuligheter og henting av husholdningsavfall hjemme. +0,3
7. Muligheter til å få arbeid innen rimelig avstand fra hjemmet. +0,3
8. Kommunens arbeid med klimatilpasning for å hindre flom, ras mm. +0,3

Tilsvarende er det størst tilbakegang innen følgende områder:

1. Butikktilbudet. -0,7
2. Utviklingen av friluftsområder. -0,7
3. Oppvekstmiljøet for ungdom. -0,6
4. Hvordan kommunen tilrettelegger for dagens og fremtidens næringsliv. -0,5
5. Tror du kommunen din har et godt omdømme. -0,4
6. I hvilken grad vil du anbefale dine venner og bekjente å flytte til din kommune. -0,4
7. Hvordan folkevalgte i kommunen lytter til innbyggernes synspunkter. -0,4
8. Hvis ja, hvor fornøyd var du/dere med grunnskolen. -0,3
9. Kollektivtilbudet inn og ut av kommunen. -0,3
10. Hvordan kommunen tar vare på naturen og landskapet. -0,3
11. Har du tillit til at folkevalgte i kommunen arbeider for innbyggernes beste? -0,3
12. Har du tillit til at kommunen følger lover og regler? -0,3